

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
Εθνικόν και Καποδιστριακόν
Πανεπιστήμιον Αθηνών

Παιδαγωγικό Τμήμα Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης

ΠΙΛΟΤΙΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ Το Σχολείο Οργανισμός και Κοινότητα Μάθησης

Αξιολόγηση Ομοτέχνων
Συνεργατικές πρακτικές
ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΩΝ

Διαδικτυακή Συνάντηση Σχολείων
Πιλοτικού Προγράμματος
4 Νοεμβρίου 2022

ΟΚΜ

Αλλαγή

Όραμα
Μετασχηματισμός

Βελτίωση

Η φιλοσοφία του σχολείου ΟΚΜ

Ο μετασχηματισμός του σχολείου σε «Οργανισμό και Κοινότητα Μάθησης» αποτελεί αξιολογικό πρόταγμα στη σύγχρονη κοινωνία της γνώσης.

Το Σχολείο ΟΚΜ αποτελεί ένα σύγχρονο, διακριτό, εναλλακτικό εκπαιδευτικό παράδειγμα ενός ζωντανού οργανισμού που **μαθαίνει, εξελίσσεται και βελτιώνεται** διαρκώς.

Η εστίαση στην έννοια της **μάθησης** ως διαδικασίας συνεχούς ανατροφοδότησης, συνεργασίας, ανταλλαγής καλών πρακτικών, συλλογικότητας και αλληλεπίδρασης μεταξύ των εκπαιδευτικών αποτελεί απαίτηση σε μια εποχή που σταδιακά αίρεται η κουλτούρα της αυτοαναφορικότητας, του απομονωτισμού, του ατομικισμού και της ιδιωτικότητας, που αποτελούν τροχοπέδη τόσο για τους εκπαιδευτικούς και την επαγγελματική τους μάθηση όσο και για τους μαθητές.

Βασικά χαρακτηριστικά ενός Σχολείου ΟΚΜ :

- Κοινό όραμα** και στόχοι που διαμορφώνονται από τα μέλη του οργανισμού σε σχέση με το ευρύτερο εκπαιδευτικό και κοινωνικό περιβάλλον
- Συνεργατικές δομές** που στηρίζονται στην **εμπιστοσύνη**, την **αμοιβαιότητα** και τη **συλλογική μάθηση** του οργανισμού
- Καινοτομία** και **δημιουργικότητα** σε σχέση με εκπαιδευτικές πρακτικές και δράσεις με στόχο την ατομική και τη συλλογική βελτίωση (επαγγελματική ανάπτυξη, βελτίωση των μαθησιακών αποτελεσμάτων, ανάπτυξη του οργανισμού)
- Αυτοαξιολόγηση, αναστοχασμός, αναθεώρηση, βελτίωση**: το σχολείο γνωρίζει το σημείο στο οποίο βρίσκεται, θέτει στόχους, αποτιμά τον βαθμό επίτευξης των στόχων που θέτει και βελτιώνεται έχοντας επίγνωση των εκάστοτε αδυναμιών του.
- Ηγεσία για τη μάθηση**. Μετασχηματιστική και κατανεμητική ηγεσία, αξιοποίηση γνώσης και ενσωμάτωσης της μάθησης σε αλληλεπίδραση με το εξωτερικό περιβάλλον.
- Συνεχής επαγγελματική ανάπτυξη** των εκπαιδευτικών. Δημιουργία και υποστήριξη πλαισίων για συνεχείς ευκαιρίες μάθησης για όλους τους εκπαιδευτικούς

Οι Επαγγελματικές Κοινότητες Μάθησης των εκπαιδευτικών (ΕΚΜ)

Οι κοινότητες μάθησης των εκπαιδευτικών αποτελούν βασικό παράγοντα για τη βελτίωση της ποιότητας του εκπαιδευτικού έργου στο σχολείο.

Η «κοινότητα μάθησης» :

- Ενισχύει τις σχέσεις **εμπιστοσύνης** και **αμοιβαιότητας** μεταξύ των εκπαιδευτικών καθώς διαμορφώνει μια κουλτούρα **συλλογικότητας**, **εμπεδώνει** πρακτικές **γνήσιας συνεργασίας**, αναδεικνύει θετικές εκπαιδευτικές δραστηριότητες, διαχέει καλές εκπαιδευτικές πρακτικές και υποδεικνύει πεδία για **αυτομόρφωση** και **επιμόρφωση**.
- Καλλιεργεί τη **συνευθύνη** και την **αυτοδέσμευση**, προωθεί τον **συνεργατικό επαγγελματισμό** και καλλιεργεί συγκεκριμένες «επαγγελματικές δεξιότητες» για την επίτευξη των καλύτερων μαθησιακών αποτελεσμάτων.

Η «Αξιολόγηση Ομοτέχνων» Ι

Η «αξιολόγηση ομοτέχνων» αποτελεί μια δυναμική μέθοδο **αναστοχασμού, αξιολόγησης και βελτίωσης**. Συνδέεται άμεσα με την επαγγελματική ανάπτυξη του εκπαιδευτικού και την ατομική αξιολόγηση, στηρίζει και θεμελιώνει ένα συνεργατικό κλίμα στην κοινότητα, μετουσιώνει τη μάθηση σε μια συλλογική διαδικασία και στοχεύει στη σχολική βελτίωση.

Η αξιολόγηση ομοτέχνων αποτελεί μια ουσιώδη **συνεργατική πρακτική**, λειτουργεί ως **διαδικασία εκμάθησης** και εκφράζει μια άτυπη μορφή ενδοσχολικής αξιολόγησης που αναπτύσσεται/εφαρμόζεται σε όλες στις πτυχές του εκπαιδευτικού έργου στο σχολείο. Συνήθως εφαρμόζεται στο πλαίσιο της διδασκαλίας αλλά αφορά όλες τις δραστηριότητες του εκπαιδευτικού (στο πλαίσιο των συνεργατικών πρακτικών).

Η «Αξιολόγηση Ομοτέχνων» II

Θεωρείται μια από τις πιο επιτυχημένες τεχνικές βελτίωσης των διδακτικών και παιδαγωγικών πρακτικών των εκπαιδευτικών και εκλαμβάνεται ως μια υποστηρικτική, ανοιχτή, ευέλικτη, μη γραφειοκρατική διαδικασία που στηρίζεται στην αμοιβαιότητα, στην εμπιστοσύνη, στην αυτενέργεια και την αυτορρύθμιση.

Ο διαμορφωτικός χαρακτήρας της διαδικασίας συνίσταται στον μετασχηματισμό των αντιλήψεων και προδιαθέσεων των εκπαιδευτικών για την βελτίωση των ικανοτήτων, την ανάπτυξη νέων σύγχρονων διδακτικών στρατηγικών και εκπαιδευτικών πρακτικών και στην επιθυμητή διαμόρφωση της κουλτούρας συνεργασίας, συλλογικότητας και αξιολόγησης σε μια σχολική «κοινότητα μάθησης».

Η θεωρητική θεμελίωση του προγράμματος
της «Αξιολόγησης Ομοτέχνων» Ι

Η Αξιολόγηση Διαδικασιών της Μάθησης (Learning)		
Αθροιστική / Απολογιστική / Τελική Αξιολόγηση Summative	Διαμορφωτική Αξιολόγηση Formative	
Αξιολόγηση της μάθησης Assessment of Learning	Αξιολόγηση για τη μάθηση Assessment for Learning	Η Αξιολόγηση ως μάθηση Assessment as Learning

Η θεωρητική θεμελίωση του προγράμματος της «Αξιολόγησης Ομοτέχνων» II

Τα Πεδία του Εκπαιδευτικού Έργου
Διοικητικό έργο
Διδακτικό έργο
Παιδαγωγικό έργο
Προγράμματα και δράσεις βελτίωσης
Επαγγελματική μάθηση και Ανάπτυξη

Η θεωρητική θεμελίωση του προγράμματος της «Αξιολόγησης Ομοτέχνων» III

	Αξιολόγηση Διαδικασιών της Μάθησης		
Εκπαιδευτικό έργο	Αξιολόγηση της μάθησης	Αξιολόγηση για τη μάθηση	Η Αξιολόγηση ως μάθηση
Διοικητικό έργο	Το Σχολείο ΟΚΜ Επαγγελματικές Κοινότητες Μάθησης Αξιολόγηση Ομοτέχνων		
Διδακτικό έργο			
Παιδαγωγικό έργο			
Προγράμματα και δράσεις βελτίωσης			
Επαγγελματική μάθηση και Ανάπτυξη			

Η θεωρητική θεμελίωση του προγράμματος της «Αξιολόγησης Ομοτέχνων» IV

Στάδια/Φάσεις Αξιολόγησης Ομοτέχνων (Peer Evaluation)				
Αυτοστοχασμός	Διαδικασία Παρατήρησης			Ανα-στοχασμός
Αυτο-στοχασμός Self-reflection Αυτεπίγνωση Self awareness SWOT Analysis Μαθησιακοί περίπατοι Επισκέψεις στην τάξη Μελέτη βιβλιογραφίας Επιλογή συναδέλφου	Προετοιμασία της παρατήρησης Pre-Observation (*) Προ-διδασκτική συνάντηση) Στοχοθεσία Σκοπός, στόχοι, μέσα, διαδικασίες	Παρατήρηση στην τάξη Classroom Observation (*) Παρατήρηση διδασκαλίας (teaching observation)	Μετά την παρατήρηση Post-Observation Ανατροφοδότηση Feedback (*) Μετα-διδασκτική συνάντηση	Κριτικός αναστοχασμός Critical reflection Αυτο- αποτελεσματικότητα Self efficacy Αυτορρύθμιση Self-regulation

Πιλοτικό-ερευνητικό πρόγραμμα : «Αξιολόγηση Ομοτέχνων »
Χρονοδιάγραμμα υλοποίησης δράσεων σχολικού έτους 2022-2023

A. Στάδιο προετοιμασίας

Σεπτέμβριος 2022 : Πρόσκληση προς τα σχολεία

Οκτώβριος 2022 : Αιτήσεις σχολείων, επιλογή σχολείων

B. Στάδιο υλοποίησης

Νοέμβριος 2022 :

- Επιμορφωτική ημερίδα (παρουσίαση προγράμματος, εκπαιδευτικού υλικού, δραστηριοτήτων)**
- Αποστολή εκπαιδευτικού υλικού στα σχολεία**
- Προγραμματισμός επισκέψεων ενδοσχολικής επιμόρφωσης και ανατροφοδότησης στα σχολεία**

1^η φάση

Νοέμβριος 2022- Φεβρουάριος 2023 : Υλοποίηση του προγράμματος στα σχολεία

α. Νοέμβριος 2022 : Στάδιο αυτοστοχασμού των εκπαιδευτικών

β. Δεκέμβριος 2022 : Προετοιμασία της παρατήρησης

γ. Δεκέμβριος-Ιανουάριος : Διεξαγωγή της παρατήρησης

δ. Ιανουάριος-Φεβρουάριος 2023 : Ανατροφοδότηση από την παρατήρηση

ε. Φεβρουάριος 2023 : Στάδιο ανα-στοχασμού των εκπαιδευτικών (έκθεση αποτελεσμάτων)

2^η φάση

Φεβρουάριος-Ιούνιος 2023 : Υλοποίηση του προγράμματος στα σχολεία

Φεβρουάριος 2023 : Επιμορφωτική ημερίδα (ανατροφοδότηση προγράμματος), Προγραμματισμός επισκέψεων ενδοσχολικής επιμόρφωσης και ανατροφοδότησης στα σχολεία

α. Φεβρουάριος 2023. Στάδιο αυτοστοχασμού των εκπαιδευτικών (αλλαγή ρόλων : παρατηρητής / παρατηρούμενος)

β. Μάρτιος 2023 : Προετοιμασία της παρατήρησης

γ. Μάρτιος - Απρίλιος 2023 : Διεξαγωγή της παρατήρησης

δ. Απρίλιος 2023 : Ανατροφοδότηση από την παρατήρηση

ε. Μάιος 2023 : Στάδιο ανα-στοχασμού των εκπαιδευτικών (έκθεση αποτελεσμάτων)

στ. Μάιος-Ιούνιος 2023 : Τελική έκθεση αποτελεσμάτων σχολείου

Γ. Στάδιο Αξιολόγησης δράσεων

Ιούνιος 2023 : Εκθέσεις σχολικών μονάδων

**Ιούλιος 2023: Έκθεση αξιολόγησης των δράσεων του προγράμματος,
διάχυση αποτελεσμάτων στα σχολεία**

Ιούλιος 2023 : Προετοιμασία δράσεων του επόμενου έτους

Χαρακτήρας του προγράμματος

Το πρόγραμμα έχει ερευνητικό και δυναμικό χαρακτήρα.

Αναπτύσσεται με βάση το θεσμικό πλαίσιο της πολιτείας και θα προσαρμόζεται στις ιδιαιτερότητες κάθε σχολείου και των εκπαιδευτικών. Όλες οι δράσεις του προγράμματος θα συνδέονται άμεσα με κριτική ανατροφοδότηση από τους εκπαιδευτικούς των σχολικών μονάδων με βάση την επιστημονική γνώση, την εμπειρία και τους βαθμούς ελευθερίας των εκπαιδευτικών.

Θα υπάρξει συνεχής επιστημονική καθοδήγηση και υποστήριξη σε όλη τη διάρκεια του προγράμματος (εκπαιδευτικό υλικό, ενδοσχολικές επιμορφώσεις, επικοινωνία και διάχυση καλών πρακτικών).

Προβλέπεται συνεχής παρακολούθηση, αξιολόγηση, ανατροφοδότηση και βελτίωση του εκπαιδευτικού υλικού, των διαδικασιών και των δράσεων υλοποίησης του προγράμματος στα σχολεία.

Διάχυση αποτελεσμάτων – Προβολή του Προγράμματος

Προβλέπονται :

- Ημερίδες & Συνέδρια (σε τοπικό/περιφερειακό και εθνικό επίπεδο)
- Διεθνείς συνεργασίες (αξιοποίηση της διεθνούς εμπειρίας)
- Δημοσιεύσεις (άρθρα, κείμενα εργασίας, συλλογικοί τόμοι με συμμετοχή εκπαιδευτικών των σχολείων)
- Παρατηρητήριο ΟΚΜ
- Δίκτυο Σχολείων ΟΚΜ

Βιωσιμότητα και συμβολή του προγράμματος

Το πρόγραμμα αναμένεται να έχει πολλαπλασιαστικό χαρακτήρα και να συμβάλει ενεργά στη βελτίωση των εκπαιδευτικών πρακτικών και της ποιότητας του εκπαιδευτικού έργου στα σχολεία της χώρας.

Τα αποτελέσματα (εκπαιδευτικό υλικό, επιμορφωμένοι Διευθυντές και εκπαιδευτικοί με αυξημένη εμπειρία εφαρμογής, ψηφιακή πλατφόρμα, εκθέσεις αποτελεσμάτων σχολείων) αναμένεται να έχουν σημαντική προστιθέμενη αξία, καθώς θα μπορούν να χρησιμοποιηθούν/αξιοποιηθούν πολλαπλασιαστικά από σχολεία όλης της χώρας.

Η Ερευνητική Ομάδα θα μεριμνήσει για τη διάχυση των καλών πρακτικών του έργου και την αξιοποίηση των υποστηρικτικών δομών/εφαρμογών του μέσω του Παρατηρητήριου και του σχολικού Δικτύου ΟΚΜ.

Ευχαριστώ για τη προσοχή σας